

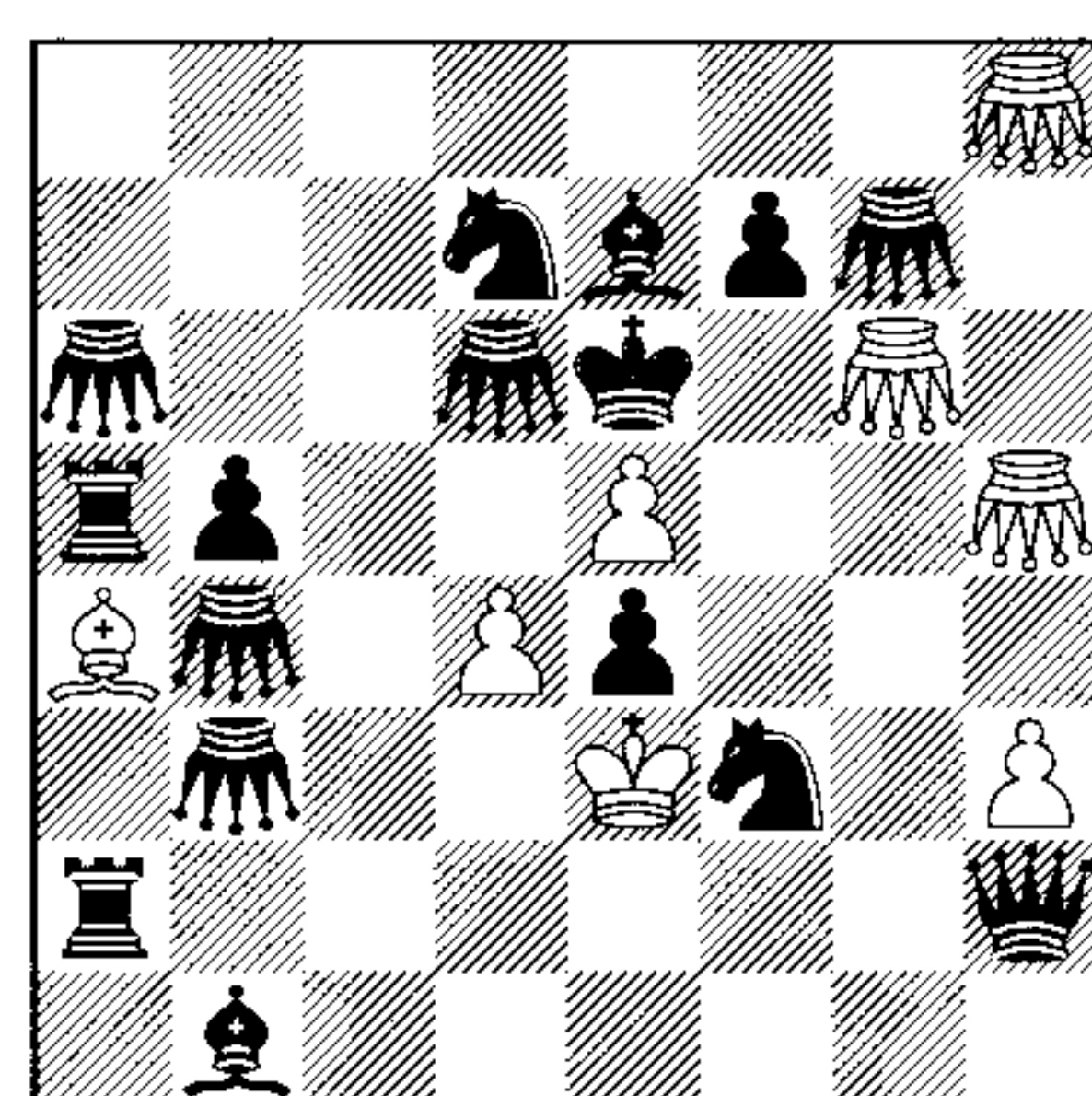
Václav Kotěšovec *70

Už je tomu deset let, kdy jsem na stránkách Šachové skladby (ŠS 132 VI/2016) publikoval svůj článek s mnoha informacemi a údaji u příležitosti Václavových šedesátin. Je tomu pár dnů – 29. července – kdy jsme si připomenuli Václavovy narozeniny s číslem 70. Milý Václave, za sebe a české problémisty: „Velká gratulace a hodně zdraví a štěstí i do dalších let!“ Ze všeho toho, co je z dostupných pramenů o jubilantovi známo, připomínám, že v Šachovém umění působil jako redaktor exoprobémů (6/1985 – 12/1990) a že je **velmistrem (GM) FIDE** pro šachovou kompozici, viz též článek v ŠS 161 XII/2023. Tento titul mu byl udělen na kongresu WFCC v Batumi v září 2023 díky překročení hranice 70 bodů za skladby uveřejněné v albech FIDE. Celkově dosud publikoval 3516 (většinou) exoprobémů. Vyznamenaných jich je 792, z toho 255 cen (57 prvních), 296 čestných uznání a 236 pochvalných zmínek. V r. 2024 vydal již 10. publikaci v elektronické verzi, tentokrát věnovanou echu ve své exotvorbě: *360 Fairy Echoes 2012–2024*. Jde o jeho druhou publikaci (a celkově od různých autorů už pátou) zaměřenou na echo. Tou Václavovou první je *500 trojnásobných ech v pomocných úlohách* (1998). Získali jsme tak další hodnotný příspěvek do pokladnice publikací o echových obrazcích. První je Dedrleho *Echo* (1927), druhou Mikanův nevydaný strojopis *Echo* (1979), existující též ve formátu pdf, a třetí moje *Dynamické echo v českém samomatu* (1996).

Václav je stále aktivní při doplňování Poissonovy databáze WinChloe, v níž byl i díky němu 12.7.2026 překročen počet jednoho milionu problémů! Christian Poisson za posledních 25 let zadává do databáze v průměru 100 úloh denně! Věnuje tomu nesmírné množství času na úkor všeho ostatního. Ale má naštěstí i přispěvatele, jako je Václav a řada dalších. K Václavově záslužné činnosti patří i dlouhodobé prověřování korektnosti „netestovatelných“ problémů, což někdy trvá i stovky hodin. A též pečlivě aktualizuje své webové stránky (www.kotesovec.cz), které svou obsažností patří ve světě kompozičního šachu k těm nejhodnotnějším a asi i k nejčastěji vyhledávaným (nyní cca 1,6 milionu návštěv). Poslední dobou jeho šachová tvorba poněkud ustupuje oblíbené matematice. Z bohaté jubilantovy tvorby se podíváme na pět diagramů.

Václav Kotěšovec

2. cena feenschach 1977

49 P2X (8+16)
B: -Ph3 & a1→a8
(šachovnice otočená doprava)

Obrácená dáma je obvyklý symbol pro exofiguru nazvanou cvrček – ten se pohybuje po liniích dámy přeskokem těsně za první překážku (např. v diagramu 49 má bílý cvrček Ch5 tahy Cd5, Ce2, Cxf7, Cxh2, zatímco černý Cb3 táhnout nemůže).

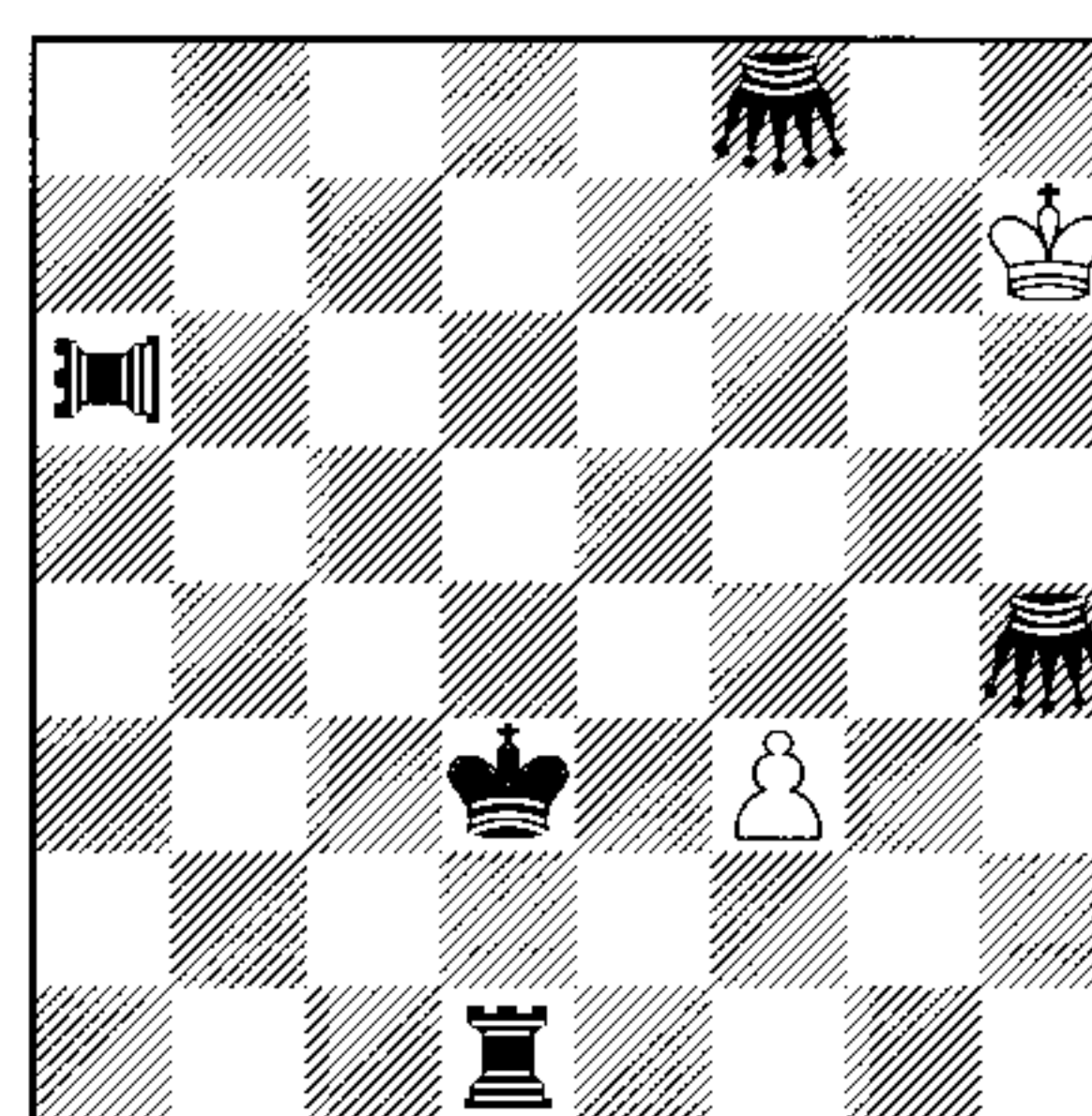
49 A: 1.exd3e.p. Ke4 2.f5+ exf6e.p.X, B: 1.dxe3e.p. Sxc7+ 2.e5 dxe6e.p.X. Při pohledu na diagram lze po chvíli zjistit, že poslední tah bílého v obou pozicích byl dvojkrok pěšcem. Pak už je k vyřešení úlohy jen krůček. Braní e.p. oběma stranami v každém řešení realizované již ve dvou tazích, velmi vtipné! Hezký příklad malé retroanalýzy, bez níž se k cíli řešitel nedostane. (AF 1977–1979, 656)

50 A: 1.Cd7 hr. 2.Dd4X, 1...Cxd2 (a), Cxc3 (b), Cc5 (c) 2.Dxe6X (A), Jxd3X (B), Cg7X (C), B: 1.Cg1 hr. 2.Dd4X, 1...Cxd2 (a), Cxc3 (b), Cc5 (c) 2.Jxd3X (B), Cg7X (C), Dxe6X (A). Neobvyklý, překvapující nápad, jak zpracovat autorův oblíbený Lačného cyklus změnou šachovnice v podobě vertikálního válce na válec horizontální! Jde o šachovnici stočenou do válce, kdy v A-pozici spolu sousedí sloupce „a“ a „h“ a v B-pozici 1. a 8. řada. (AF 1995–1997, G91)

51 Věžový cvrček VCa6 se také pohybuje přeskokem přes překážku, ale jen po liniích věže. I. 1.Vb1 2.Vb4 3.Ca3 4.VCa2 5.Ce3 6.Ke2 7.Kf2 8.Ce1 9.C1g3 10.Kg2 11.VCh2 12.Kh3 13.Kh4 14.Kh5 15.Vh4 16.Vh3 17.Kh4 Kh6=, II. 1.Ke3 2.Vd6 3.Cc5 4.Ce7 5.Ce2 6.Kf4 7.Ce4 8.Kf5 9.Vg6 10.VCh6 11.Vg4 12.Kg5 13.Kh4 14.VCh3 15.Kh5 16.Vh4 17.Cg4 f4=. Působivé barevné echo jedinečného patového obrazce se zazděnou černou věží. Rozhodčí Krasimir Gandev: „Obtížný

Václav Kotěšovec

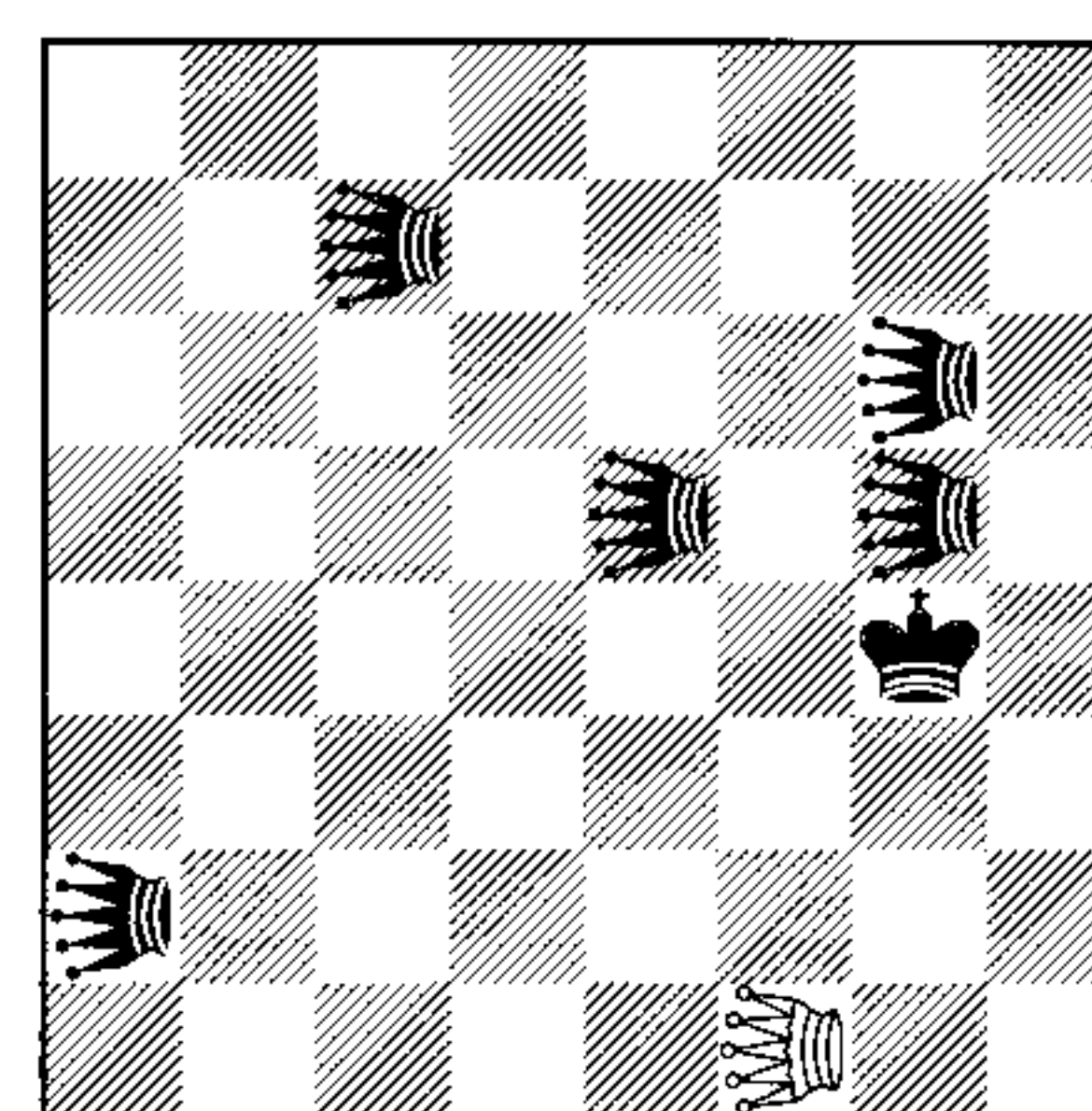
zvl. cena StrateGems 2013

51 2 řešení SP17= (2+5)
věžový cvrček a6

Václav Kotěšovec

3. cena StrateGems 2018

52 3 řešení P6= (1+6)
amazonky, madrási, bez bK

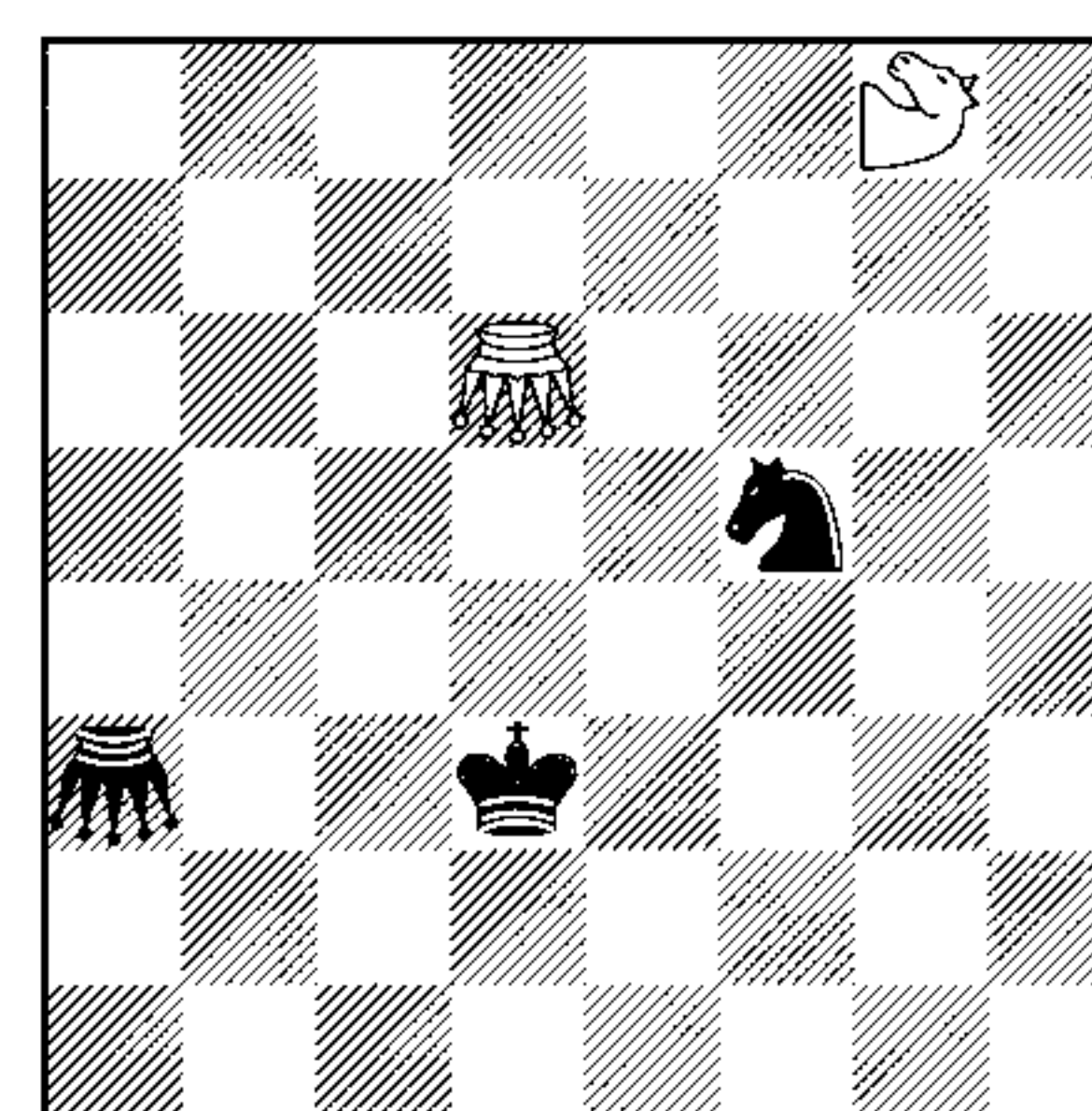
sériovotahový problém v Kotěšovcově stylu. Je ohromující, jak autor dokázal docílit korektní pořadí tahů v tomto pozoruhodném echovém opusu!“ Sériovotahové úlohy tvoří značnou část Václavovy tvorby.

52 Amazonka má pohyblivost dámy a jezdce. V madrási se paralyzují (tj. ztratí pohyblivost) napadající se kameny stejné hodnoty, ale opačné barvy. I. 1.A6h4 Af8 2.Aag2 Aa3 3.Aeh2 Af8 4.Acg3 Ae8 5.Kh3 Af8 6.A5g4 Af3=, II. 1.Kh4 Ad1 2.Aah2 Ab3 3.Aeg4 Aa1 4.Acg3 Aa8 5.A6h5 Af8 6.Ahh3 Af4=, III. 1.Aag8 Af2+ 2.Kh5 Af1 3.Aeg4 Ae1 4.Ach2 Aa1 5.Ahh4 Af1 6.A8h6 Af5=. Toto trojnásobné barevné poschodové echo má jubilant rád, něco takového se málokdy podaří. V matovém obrazci se ČK nalézá jako v kleci obklopený svými amazonkami, které svým posledním tahem zparalyzují jedinou bílou amazonku. Nádherná! Rozhodčí Eric Huber: „Toto je naprosto první ukázka zvláštního a úchvatného patu s pětinasobným blokováním a paralyzováním amazonek. Dalším půvabem problému jsou jedinečné tahy nutné k tomu, aby nedošlo k předčasnému paralyzování bílé amazonky. Trojnásobné barevné echo patu tuto práci nádherně zdobí.“ (AF 2016–2018, G288)

53 Tátošový cvrček TCg8 přeskakuje přes překážku po přímce proložené tahem jezdce. I. 1.Kd4 Cd3 2.Kc5 Cg6 3.Kb6 Ce4 4.Jd6 TCd2 5.Ce7 TCa8 6.Jb7 TCc4 7.Ka7 Cb4 8.Ka8 Cb8 9.Ca7 Cb6X, II. 1.Ce7 TCc6 2.Kd4 TCe2 3.Ke5 Cf8 4.Kf6 Cd6 5.Kg6 TCh8 6.Jg7 TCf4 7.Kh7 Cg3 8.Kh8 Cg8 9.Ch7 Cg6X, III. 1.Ce3 Cd2 2.Kc3 Cf4 3.Cb3 Cf6 4.Jd6 Cc6 5.Kb2 TCa5 6.Ka1 Ce6 7.Jc4 TCe3 8.Jb2 Ca2 9.Cb1 Cc2X, IV. 1.Ke4 TCd2 2.Kf3 TCh4 3.Je3 TCb7 4.Jg2 TCf5 5.Cg3 TCh1 6.Kf2 TCd3 7.Kg1 Cd2 8.Kh1 Ch2 9.Cg1 Cf2X.

Václav Kotěšovec

zvl. cena The Problemist 2022

53 4 řešení P9X (2+3)
tátošový cvrček g8, bez bK

Václav se v posledních letech hodně věnuje hledání echových exoobrazců, přičemž často objevuje nejen trojnásobná, ale i čtyřnásobná echa. V této úloze má tátošový cvrček, jemuž v posledním tahu vstoupí do cesty obyčejný cvrček jako nutná překážka pro přeskok. Při pohledu do zápisu řešení to totiž vypadá, jako by matil právě jen ten „obyčejný“ cvrček. Toto čtyřnásobné exaktní barevné echo s pěti kameny patří k jedněm z Václavových nejoblíbenějších vůbec. Černý král se v matu nachází ve všech čtyřech rozích. Je to lahůdka i pro přehrávajícího čtenáře, ale možná by se našel i někdo, kdo by zkusil aspoň jedno řešení nalézt – když už ví, že mat bude dosažen v rohu.

Jiří Jelínek

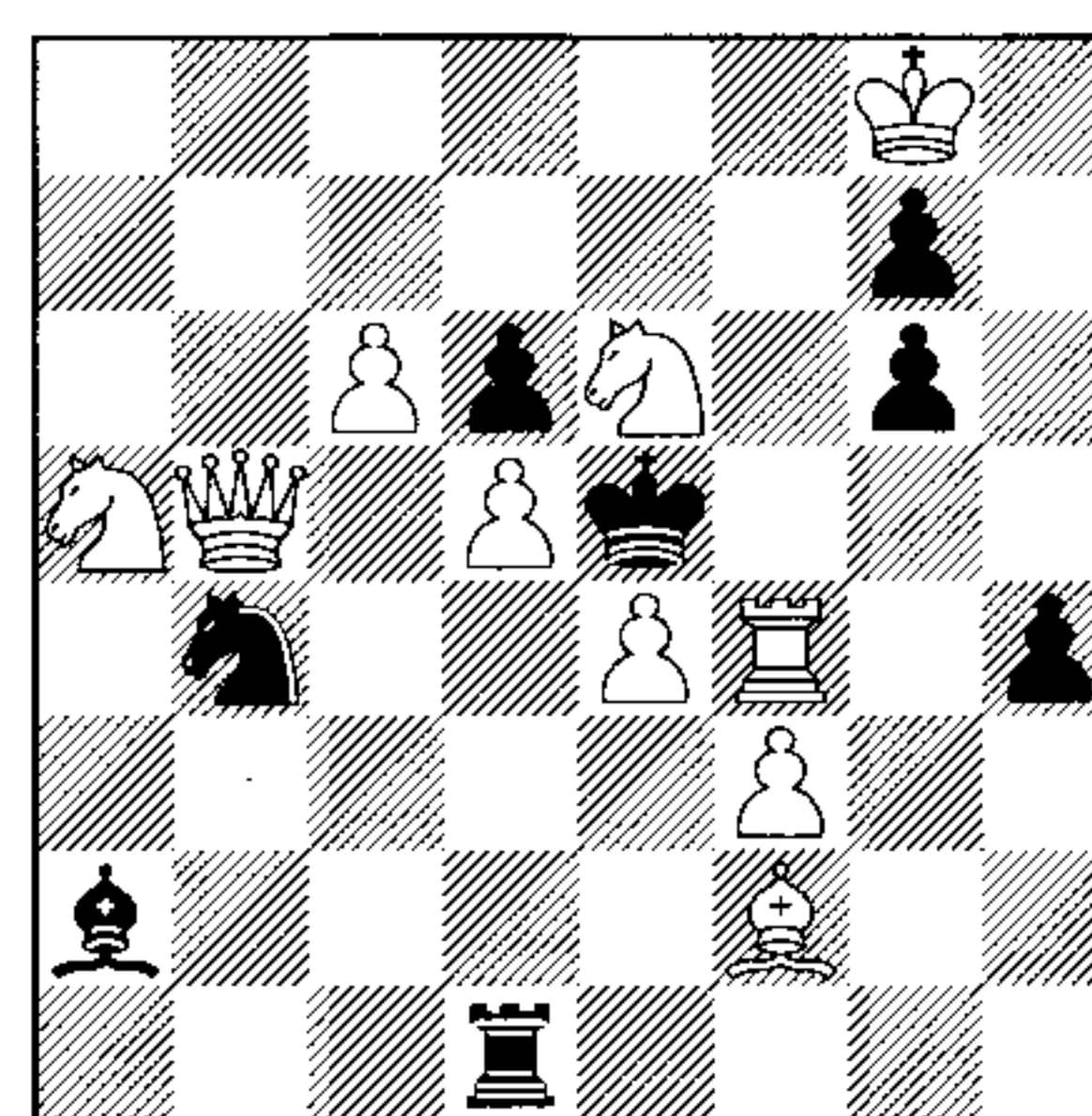
Originály

Pao (čínská věž) v 55 se pohybuje bez braní jako věž, bere a šachuje až za první překážkou na linii věže.

Korektnost dnešních originálů byla prověřena na počítači. Řešení zašlete mailem L. Urstovi do 31.10.2026 na adresu sachove.umeni@seznam.cz

Leonid Makaronez

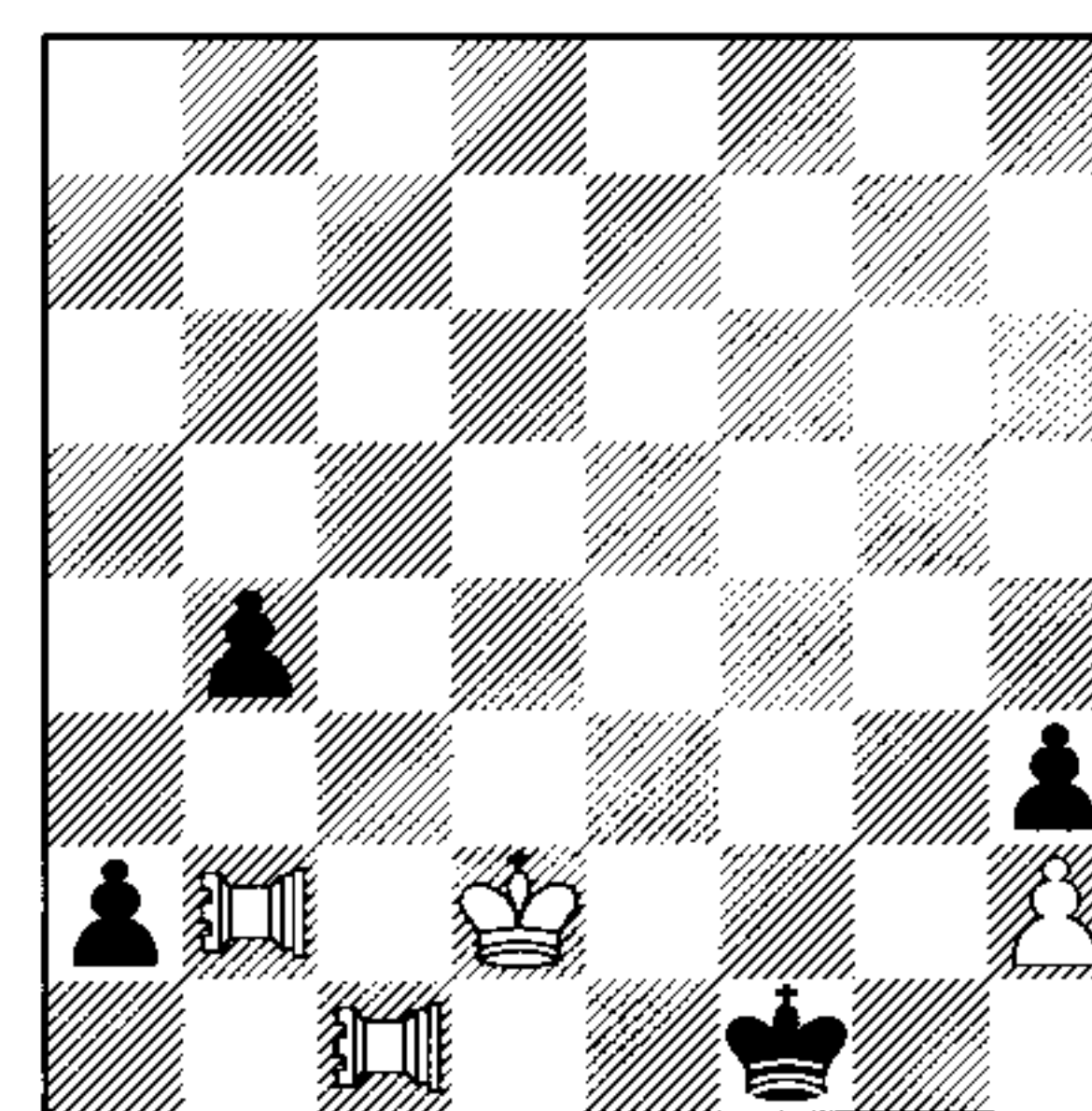
Haifa, Izrael

54 3X (10+8)

Pavel Kameník (Praha)

věn. V. Kotěšovcovi k *70

55 pao b2,c1 7X (4+4)

Originály a příspěvky do ŠU zasílejte na adresu: **RNDr. Pavel Kameník, Vršní 45, 182 00 Praha 8, Česká republika, e-mail problem64@wo.cz**